

Pohde

Pohjois-Pohjanmaan
hyvinvointialue

soite

Keski-Pohjanmaan
hyvinvointialue

lapha.fi

Lapin hyvinvointialue

Lappi buresveadjinguovlu
Laapi pyereestvaijeemkuávlu
Lappi pue'rrvââjjamvu'vdd

KAINUUN
hyvinvointialue

Uudenlainen tapa tehdä yhteistyötä- YTA-konttori

Terveys – ja talouspäivät Rovaniemi 26.8.2026

Kirsti Ylitalo-Katajisto, sosiaali- ja terveydenhuollon
järjestämisjohtaja, Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

Yhteisen asiantuntijaresurssin tarve tunnistetaan

- YTA-konttorista keskusteltiin jo hyvinvointialueiden valmisteluvaiheessa
- Keskustelu jatkui YTA-päivillä ja hyvinvointialuejohtajien tapaamisissa
- Taustalla olivat erityisesti yhteiset osaamis- ja resurssitarpeet, kuten:
 - TKKI
 - tietojohdaminen
 - tietohallinto
 - hankinnat
 - logistiikka
 - kiinteistöhallinta
 - lääkintälaitetekniikka
 - vaativat lakipalvelut ja edunvalvonta
- Samalla tunnistettiin erityisesti pienempien hyvinvointialueiden resurssikapeikkoja

YTA-kehittämishankkeella kohti konkreettista valmistelua

- YTA-konttorin valmistelupolku kytkeytyi Pohjois-Suomen yhteiseen YTA-kehittämishankkeeseen
- Kaikki neljä Pohjois-Suomen hyvinvointialuetta hyväksyivät vuosille 2023–2025 yhteisen YTA-kehittämishankkeen, jonka käynnistämisestä Pohteen aluehallitus päätti 20.6.2023 (§ 339).
- Hanke käynnistyi käytännössä helmikuussa 2024 henkilöstöresurssien suunnittelulla sekä ohjaus- ja seurantaryhmytyöskentelyllä
- Aktiiviseen osakokonaisuustyöhön päästiin huhtikuussa 2024

Valmistelu tarkentui neljään kärkiteemaan

- Vuoden 2024 valmistelussa hahmoteltiin perusmalli:
 - ei perusteta erillistä uutta organisaatiota
 - toimitaan vastuuhyvinvointialuemallilla
 - Pohde toimii vastuuhyvinvointialueena
 - YTA-konttoriin liittyvät työpanokset ja kustannukset kootaan Pohteen järjestämistoimintoon
 - kustannustenjaossa voidaan käyttää käytön mukaista laskutusta, tasajakoa tai väestöpohjaista jakoa toiminnon luonteen mukaan
 - mahdolliset muiden alueiden työpanokset korvataan sovitulla tavalla
- Laajasta tehtäväkokonaisuudesta siirryttiin neljän kärkiteeman (TKKI, tietojohdaminen, tietohallinto ja hankinnat) valmisteluun.

Aluehallitukset päättivät YTA-konttorin perustamisesta

- Kaikki neljä hyvinvointialuetta tekivät vuonna 2024 *päätöksen YTA-konttorista
- Päätös sisälsi YTA-konttorin perustaminen vastuuhyvinvointialuemallilla siten, että Pohde toimii vastuuhyvinvointialueena ja YTA-konttorin työpanokset sekä kustannukset kootaan Pohteen järjestämistoimintoon
- Aluehallitukset päättivät YTA-konttorin perustamisesta, mutta eivät vielä lopullisesti siitä, mitä tehtäviä, henkilöstöä ja määrärahoja konttoriin siirretään

* Pohde 15.10.2024 § 460, Lapha 16.10.2024 § 467, Kainuu 4.11.2024 § 270, Soite 9.12.2024 § 333

Alueiden yhteinen selvitystyö tarkensi sisältöjä

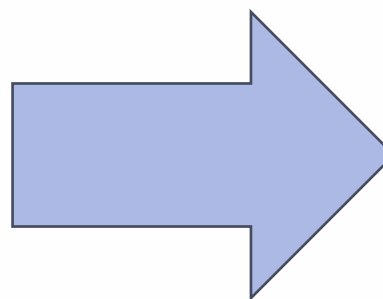
- YTA-kehittämishankkeessa alueiden asiantuntijoita kuultiin laajasti neljän kärkiteeman osalta. Selvitystyö tunnisti yhteisiä tarpeita, mutta YTA-konttorin tarkempi etenemissuunta ja toimintamalli olivat vielä avoimia.
- Selvityksen keskeisimmät havainnot olivat:
 - Yhteistyön jatkamiselle on vahva tahto.
 - Alueiden voimavarat ja toimintamallit ovat erilaisia.
 - Tietojohtamisen ja TKKI:n erityisosaaminen on jakautunut epätasaisesti alueiden kesken.
 - Hankinnoissa tunnistetaan mahdollisuuksia yhteisiin prosesseihin, strategiseen johtamiseen ja erityisosaamisen jakamiseen.
 - Tietohallinnossa yhteistyötarpeet liittyvät arkkitehtuuriin, tietoturvaan ja tietosuojaan.
 - Keskeiset riskit liittyivät kustannuksiin, alueiden intressieroihin, päätöksenteon hitauteen ja päällekkäisiin rakenteisiin
- Laaja aluekierros syvensi yhteistä ymmärrystä, mutta osoitti samalla tarpeen tarkemmalle valmistelulle ja YTA-konttorin käynnistämissuunnitelmalle.

Konsulttiselvitys tuotti käynnistämissuosituksia

- Päätettiin hankkia ulkopuolinen konsulttiselvitys YTA-konttorin käynnistämissuunnitelman laatimiseksi.
- Selvitys toteutettiin alueiden johtoa, asiantuntijoita ja verkostoja osallistaen haastattelujen, työpajojen ja resurssikartoitusten avulla.
- Konsulttiselvityksen keskeiset suositukset:
 - Tietojohtamisen asiantuntijatehtävien kokoaminen yhteisen strategian ja toimintamallin pohjalta.
 - Tietohallintoyhteistyön käynnistäminen vaiheittain järjestelmäriippumattomista tehtävistä.
 - Hankintaosaamisen ja -resurssien kokoaminen YTA-tasoiseen toimintamalliin.
 - Yhteisen TKKI-strategian, toimintarakenteen ja koordinaatiomallin rakentaminen.
 - Tehtävien, vastuiden, resurssien ja kustannustenjaon tarkentaminen ennen toimeenpanoa.

TKKI-kokonaisuuden valmistelu ja vaikutusten arviointi

- Aluehallitusten ja aluevaltuuston puheenjohtajisto linjasi jatkovalmistelua tammikuussa 2026: TKKI-yhteistyössä edetään kohti konkreettista mallia.
- Pohteen tehtäväksi annettiin jatkovalmistelu huomioiden resurssien yhteiskäyttö, alueelliset vahvuudet, henkilöstökysymykset ja tarvittavat sopimukset.
- Eteneminen vaiheistettiin seuraavasti:
 - Yhteistyöstä ja poliittisesta keskustelusta
 - Huomioon otettiin
 - Tehtävien ja toimintojen arviointi
 - Budjetti ja
 - Erillinen
 - Yhteistyö
 - Mahdollinen liikkeenluovutus
 - YT-menettely ja lopullinen organisointi

Hyvinvointialueiden
erilainen tilanne,
resurssit ja talouden
haasteet

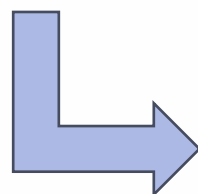
YTA-konttorin valmistelun tilannekuva

– Yhteinen suunta on vahvistunut

- Toimialuejohto kokoaa esitystä TKKI –kokonaisuudesta.
- YTA-alueella on yhteinen tahtotila tiivistää TKKI-yhteistyötä, mutta alueiden talous-, resurssi- ja muutostilanteet rajaavat etenemismahdollisuuksia.
- Ensimmäisessä vaiheessa välittömät toimet sisältävät yhteistyön tiivistämistä mainituilla tavoilla (nykyisillä resursseilla ja rakenteilla). Toisessa vaiheessa ne edellyttävät investointia (=satsaamista) tutkimuksen tukeen, kehittämistyöhön ja innovaatiotoimintaan.
- Valmistelussa ei tavoitella väkisin yhtä keskitettyä organisaatiota, vaan tarkoituksenmukaisia yhteisiä ratkaisuja tunnistettuihin tarpeisiin.
- YTA-konttori voidaan nähdä verkostomaisena ja sopimukseen perustuvana kokonaisuutena, jossa yhteisiä tehtäviä ja resursseja voidaan sijoittaa eri hyvinvointialueille.
- Mahdollisia yhteisiä resursseja tai työnjaon kohteita ovat esimerkiksi informaattikko- ja juristipalvelut, rahoitushakujen erityisosaaminen sekä tutkimus- ja lupaprosessien yhteinen valmistelu.

Viranhaltijoiden näkemyksiä seuraavista askeleista

- Valmistelu on siirtymässä yleisestä yhteistyötahdosta kohti vaiheistettua, vastuutettua ja sopimuspohjaista yhteisten tehtävien ja resurssien mallia.
- Tahtotila rakentaa pitkällä aikavälillä laajempaa Pohjois-Suomen TKKI-ekosysteemiä, jossa hyvinvointialueet, korkeakoulut, yritykset ja muut avaintoimijat muodostavat yhteisen kokonaisuuden.
- Haetaan samanaikaisesti nopeita hyötyjä nykytoimintaan ja pidemmän aikavälin vaikuttavuutta, uudistumista ja elinvoimaa.

Hyvinvointialueiden puheenjohtajiston
kannanotot etenemisestä

YTA-konttori: yhteisestä tarpeesta vaiheittaiseen toimeenpanoon

- YTA-konttorin valmistelu ei ole ollut yksi päätös, vaan prosessi:
 - Yhteistyötarpeen tunnistaminen ja kehittämismandaatin luominen vuosina 2023–2024
 - Poliittinen perustamispäätös kaikilla neljällä alueella syksyllä 2024
 - Sisällöllinen ja taloudellinen suunnittelu YTA-kehittämishankkeen esiselvityksellä ja konsulttiselvityksellä vuosina 2024–2025
 - Osakokonaisuuskohtainen toimeenpanovalmistelu, jossa vuonna 2026 on painotettu erityisesti TKKI-rakennetta.
- Valmistelun ytimenä on se, että YTA-konttori ei ole uusi itsenäinen päätöksentekoeelin, vaan yhteinen asiantuntijaresurssi.
- Perustamispäätös on tehty, toimintojen siirtäminen ja käynnistäminen edellyttävät osakokonaisuuskohtaisia päätöksiä.

Pohde

Pohjois-Pohjanmaan
hyvinvointialue

soite

Keski-Pohjanmaan
hyvinvointialue

lapha.fi

Lapin hyvinvointialue

Lappi buresveadjinguovlu
Laapi pyereestvaijeemkuávlu
Lappi pue'rrvââjjamvu'vdd

KAINUUN
hyvinvointialue